

A HTMT HÍREI

Székfoglaló előadás: Lindner Ernő: Makro, mini, mikro és nano kémiai szenzorok

A Magyar Tudományos Akadémia Kémiai tudományok osztálya tisztelettel meghívja Lindner Ernő az MTA külső tagja Makro, mini, mikro és nano kémiai szenzorok címmel tartandó székfoglaló előadására. A rendezvény időpontja: 2023. június 20, kedd 12.00 óra, helyszín MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet). [...] Székfoglaló előadásában a potenciometriás ionszelektív elektródok dinamikus sajátságainak kutatása kapcsán elért eredményeiről; [...] valamint kémiai reagensekkel töltött porózus polimer nanokapszulák szintéziséről és kémiai szenzorként történő felhasználásáról fog beszélni..."

Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Kolozsváron adták át a Széchenyi-díjat Péntek Jánosnak

Péntek János nyugalmazott professzor, egyetemi oktató, az MTA külső tagja pénteken a Vallásszabadság Házában vehette át a Novák Katalin magyar köztársasági elnök által március 1-jén odaítélt Széchenyi-díjat tudományos tevékenységéért..."

Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Tanulmány: Az ukrajnai őslakos törvény és a kisebbségi közösségekről szóló törvény szövege magyarul

A törvények magyar fordításaival együtt megjelent Fedinec Csilla elemzése a 2021-ben elfogadott "Ukrajna őslakos népeiről" szóló törvényről a Pro Minoritate folyóirat 2023/tavaszi számában illetve a 2022-ben elfogadott, "Az ukrajnai nemzeti kisebbségekről (közösségekről)" szóló törvényről a Fórum Társadalomtudományi Szemle 2023/2. számában. [...] Az államfő külön kitért a fogalomhasználatra: Nem kisebbségek, hanem közösségek! Mert Ukrajnában egyetlen nemzetiség sem érezheti magát kisebbségnek, kevésbé fontosnak, kevésbé védettnek vagy kevésbé boldognak. Senki sem lehet kisebbségben, mert mindannyian Ukrajna polgárai vagyunk..."

Forrás: ELKH.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Az oktatási minisztérium közzétette az egyetemi férőhelyek számát

A szerb kormány az oktatási minisztérium javaslatára elfogadta az egyetemi férőhelyek számát az elkövetkező tanévre az alap- és mesterképzésen, az integrált és a doktori tanulmányok esetében. Mesterfokozaton 6618 egyetemista tanulmányait finanszírozzák az állami költségvetésből, míg a doktori tanulmányokon 954-ét, ami a tavalyi évhez képest 169-el több. [...] Az újvidéki Magyar Tanszék idén is 20 állami költségvetéses, valamint 5 önköltséges hellyel várja a középiskolásokat. A Magyar Tanszék elsősorban magyar nyelv és irodalom tanárokat képez, de a tavaly bevezetett szakmai gyakorlati rendszerrel a hallgatók már a képzés alatt a tanári pálya mellett megismerkedhetnek a média világával és a kulturális intézmények működésével..."

Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Légyott a könyvvel Zentán

Az olvasás népszerűsítése, a vajdasági kortárs írók és a könyvkiadók promotálása - egyebek mellett ez is a Légyott a könyvvel elnevezésű rendezvénynek Zentán. [...] Kormányos Katona Gyöngyi, a VMMI megbízott igazgatója elmondta, szeretnék felhívni a figyelmet a vajdasági magyar könyvekre, a kortárs írókra, költőkre és a vajdasági könyvkiadókra is..."

Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Nagyszabású néptánc gálával ért véget a Közép-bácskai Népművészeti Fesztivál

Népzenei koncertek, irodalmi és zenés műsor, kézimunka kiállítások és kézműves foglalkozások is tarkították a programot Topolyán. A háromnapos rendezvényt a Kodály Zoltán Magyar Művelődési Központ szervezte. Idén Felvidékről is érkeztek fellépő vendégek..."

Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Klemm Valéria kapta a Legjobb Tanító díjat

Legjobb Tanító díjban részesült Klemm Valéria, a doroszlói Petőfi Sándor Általános Iskola igazgatónöje. Klemm Valéria 1992-től dolgozik a doroszlói Petőfi Sándor Általános Iskolában. Először osztálytanító volt, majd az utóbbi 15 évben ő az intézmény igazgatója. A Zombori Tanítók Egyesülete által adományozott Legjobb Tanító díjra az iskola munkaközössége terjesztette fel. [...] A tanítás, az oktatás egy csapatmunka, és én ennek a csapatnak, ami a Petőfi Sándor Általános Iskola tantestületét, munkaközösségét jelenti, a tagja vagyok...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

BBTE: 29 ezernél több hely az alap- és mesterképzésen

Több mint 29 ezer helyet hirdet meg a 2023-as felvételin a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE), alapképzésen 5298 tandíjmentes és 10 892 tandíjköteles hely áll az érdeklődők rendelkezésére. A BBTE doktori iskolái pedig 315 tandíjmentes helyet hirdetnek meg. [...] Soós Anna rektor helyettől, az MTA külső köztestületének tagjától megtudtuk: az elsőéves magyar hallgatók száma gyakorlatilag nem változik tavalyhoz képest, de a sikeresen vizsgázók számától függően a helyeket átcsoportosíthatják. A BBTE gazdag kínálatot várja a magyar felvételizőket: alapképzésen 68 programban 1105 ingyenes helyet hirdetnek meg. A mesteri 43 programjában pedig 537 ingyenes helyre felvételizhetnek a fiatalok. Remélik, hogy a 2024–2025-ös tanévtől beindulhat alapképzésen a kettős képesítést nyújtó szak is. [...] Megtudtuk: a 2023–2024-es tanévben alap- és mesterképzésen is indulnak új szakok...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kevés a magyar bíró, de egyre több a magyar ügyvéd Erdélyben

Változatlanul kevés a fiatal magyar szakember az Országos Bíró- és Ügyészképző Intézet friss végzősei között. Ennek okát a Krónikának nyilatkozó Máté András Levente kolozsvári ügyvéd abban látja, hogy alig felvételiznek magyarok a bukaresti posztgraduális magisztrátusképzőbe. A jogász úgy véli, addig is, amíg áttörés lesz ezen a téren öröndetes fejleménynek számít [...] hogy az utóbbi tíz-húsz évben látványosan megnőtt az erdélyi ügyvédi kamarák fiatal magyar tagjainak száma. A Sapientia-EMTEn és a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen diplomázó magyar jogászok közül sokan sikeresen veszik az egyetem utáni vizsgát, amivel ügyvédbojttárként kerülhetnek be a rendszerbe az ügyvédi irodákon keresztül...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatták László Zsuzsa első kötetét

Személyes emlékek és fikció keveredik László Zsuzsa színésznő, a Háromszék napilap külső munkatársa Igazolvány című, verseket és rövid prózai szövegeket tartalmazó első kötetében, melyek közül egyeseket húszéves korában írt, másokat sokkal később, de még azelőtt, hogy újságírássra adta volna a fejét. [...] Valójában csak egy olyan írás van a könyvben, mely a Háromszékben is megjelent – tudtuk meg az Árkosi Kulturális Központ sepsiszentgyörgyi Olt utcai székhelyén tartott péntek esti könyvbemutatón...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: A kalitkába zárt végtelen

Nyikó Anettának a Tortoma Kiadónál frissen megjelent A kalitkába zárt végtelen című könyve. A szerzővel csütörtökön a barótiak találkozhattak, pénteken szülőfalujában, Székelyszáldoboson mutatják be könyvét, jövő héten a csíkszeredai és sepsiszentgyörgyi barátaival találkozik. [...] Minden úgy alakult '95 januárjában, ahogy a nagykönyvben meg van írva. Aztán beindult a szülés – pontosan úgy, ahogy a nagykönyv írja. Aztán a történet további részéből többé semmi nem volt benne a nagykönyvben...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Szálinger Balázs költő, műfordító

Szálinger Balásznak nemrég jelent meg az És most kelletlen elrugaszodom kötete, amely az elmúlt 25 év anyagából válogat. Úgy fogalmazott, már néhány éve érezte, hogy itt az ideje egy válogatott kötetnek. Egyébként pályája Kolozsvárhoz is kapcsolódik, itt jelent meg az első két kötete. Tavaly otthagya a patinás kiadóját és szerzői magánkiadásban jelentette meg kötetét. Ezzel kapcsolatban úgy fogalmazott, így sokkal szabadabb, és az eddigi tapasztalatok szerint szakmailag sem érzi, hogy rosszul járt volna a döntéssel...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Magyarországi tanár hívta fel a világ figyelmét a szászföldi magyar szórványtelepülésre, Kóborra

A Brassó megye legrégebbi településének számító Kóbort száz évvel ezelőtt mintegy ezer lelket számláló, virágzó magyar református közösségként ismerték. Az egykori szász falvak közé ékelődött falu mára elöregedő szórványtelepüléssé vált, ahol az idős magyarok azt tartják magukról, hogy ők Kóbor utolsó generációja. Egy lelkes magyarországi tanár végzettségű ember azonban a 24. órában próbál minden követ megmozgatni a falu és épített örökségének a megmentése érdekében. Ferkó Zoltán budapesti

magyar szakos tanár végzettségű közösség-szervezővel beszélgettünk Kóbor múltjáról, jelenéről és jövőjéről. [...] Székelyföldre és Magyarországra könnyen eljuthat az ember, de a szórvány teljesen más világ, különleges terület, ahol a tömbvidékhez képest más szabályok érvényesülnek...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Köszöntő: 85 éves Czegő Zoltán

Czegő Zoltán bő termést hozó szépirodalmi munkásságát, szerteágazó tevékenységét néhány mondatban nehéz összegezni. Az eddig harminchárom kötetre és több ezer újságcikkre rúgó életmű jelentőségét növeli, hogy a székely-magyarság sorskérdéseit taglalja, de pedagógiai, kulturális és közéleti ténykedése is ebbe az irányba mutat. [...] „Az egyik testvére disszidálása miatt a Román Kommunista Párt utasítására 1983-ban eltávolították a Megyei Tükörtől, és többé nem közölhetett, ezért 1988-ban menedéjogot kért Magyarországon. Nyugdíjasként költözött vissza 2010-ben szeretett városába, ahol azóta is a rá jellemző céltudatos kérlelhetlenséggel szolgálja nemzetét...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Torján elbúcsúztatták Apor Csabát

Pénteken délelőtt helyezték örök nyugalomra altorjai báró Apor Csabát, agrármérnököt a középtorjai Mária-kápolnában, az Apor család neogótikus sírkápolnájának kriptájában. A torjai báró – ahogy sokan hívták – életének százkettedik évében idén február 10-én hunyt el Marosvásárhelyen, de temetésére objektív okok miatt csak most került sor. [...] Báró Apor Csaba négy évig Torja önkormányzati képviselője volt, és 2007. szeptember 10-én Torjáért-díjban is részesült. Ő volt az erdélyi magyar történelmi családok szervezetének, a Castellum Alapítványnak az első elnöke...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Állandó diakónusokat szenteltek a székesegyházban

Böcskei László megyés püspök szombaton a nagyváradai székesegyházban állandó diakónussá szentelte Gozner Artúr (Tasnád), Majoros Tibor (Székesegyházi Főplébánia) és Szilágyi László (Nagyvárad–Olaszi) akolitusokat...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

A mezőszegi szórványtelepülés, Mezőszava református temploma újult meg

Régi szépségében újították fel a magyar kormány támogatásával a mezőszavai református templomot. A hálaadó istentiszteletet Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke tartotta. A Magyarpalatkához tartozó szórványtelepülésen élő kétszáz lakónak alig tíz százaléka magyar. Mezőszava azon mezőszegi települések egyike, amely a tatárdúlás idején elveszítette magyar lakosságának többségét...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Podcast: Milyen jövő vár a szlovákiai magyar pártokra?

Bejuthatnak e a magyarok a törvényhozásba a nemsokára esedékes parlamenti választásokon – erről a témáról tartott konferenciát a Fórum Kisebbségkutató Intézet. A kutatók nem túl derülátók a kérdést illetően. [...] Lampl Zsuzsanna szociológussal, az MTA külső köztestületének tagjával Kálmán Norbert beszélgett...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Véget ért a Jókai Napok

A komáromi MEG+intszéplesh Diákszínpad nyerte az 58. Jókai Napok amatőr színházi fesztivál fődíját A nagy koronarablás című előadással, emellett négy további díjat is bezsebeltek a marianumosok. [...] Bajkai Csengel Mónika főszerző életműdíjat adott át Szvorák Zsuzsának, aki harminc éven át vezette a füleki Apropos Diákszínpadot...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Kritika: Az új MEG+ produkció után a komáromi erődre is más szemmel nézünk majd

A komáromi Öregvár a színhelye Tóth Gábor és Miklós László idei MEG+ produkciójának, amely egyben egy sejtelmes és romantikus erődturnának is felfogható. A húszszereplős, többségében lányok által játszott, történelmi témájú darab az 58. Jókai Napokra készült, a fesztivál alatt háromszor is előadták. [...] A nagy koronarablás című „történelmi szemtelenkedés” az egyik legizgalmasabb, mégis alig ismert komáromi sztorit dolgozza fel, meglehetősen szabadon, hiszen a koronalopás történetében sok a homályos részlet, amit a költői fantázia egészít ki, vagy mesél újra...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

9 millióan maradtunk: Lesz-e kinek újjáépíteni Ukrajnát?

Szakértők szerint rendkívül fenyegető demográfiai helyzet alakult ki Ukrajnában. Csupán 29 millió ember él az országban, ebből mindössze 9 millió dolgozik. Az UNIAN elemzésének alapját az Ukrán Jövő Intézet az ország lakosságával és a rendelkezésre álló munkaerővel foglalkozó tanulmánya adta. Szociológusok szerint az orosz–ukrán háború kezdete óta 8,6 millió ukrán távozott külföldre, akik azóta sem tértek vissza. Az intézet becslései szerint 2023 májusában az ország állandó lakossága mindössze 29 millió fő. Ehhez jön még az országban tapasztalható alacsony születésszám. A szakértők megjegyzik, hogy a teljes termékenységi arányszám már 1 alá esett...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Korrupcióellenes képzés indul az egyetemeken

A következő tanévben tíz ukrán egyetem kezd meg a Korrupcióellenesség és becsületesség című új oktatási kurzus tanítását, írja az Osvita. A képzést az állami korrupció megelőzési iroda fejlesztette ki, és olyan ismeretek elsajátítását biztosítja a hallgatóknak, amelyek célja a tisztességes oktatási környezet kialakítása a gyakorlatban...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Mintegy 500 kárpátaljai gyermek utazik Sátoraljaújhelyre a Kárpátaljai Népzene, Néptánc és Kézműves táborba

Vasárnap folyamán mintegy félezer kárpátaljai gyerek indul a Kárpátaljai Népzene, Néptánc és Kézműves táborba. A több évtizede, a Pál István Szalonka családja által megálmodott és életre hívott egyhetes magyar népzenei program sorozatnak a Rákóczi Tábort ad otthont Sátoraljaújhelyen. A kárpátaljaiak roppant fontos lehetőségnek tartják azt, hogy a Rákóczi Szövetséggel közreműködve a háború árnyékában is megvalósíthatják a gyerekek által annyira várt alkalmat...” Forrás: Karpatin.ua: [teljes cikk >](#)

Első ízben kaptak bizonyítványt az MCC Középiskolás Programjának végzősei

A Mathias Corvinus Collegium (MCC) Középiskolás Program (KP) harminchárom végzőse a hétvégén kapta meg programbizonyítványát Beregszászban. [...] A részletekről, mit is kell tudni a programról, Barna Györgyöt az MCC Középiskolás Program koordinátorát kérdeztük: Középiskolás programunkban a 10-11. osztályos tanulók vehetnek részt. Jelenleg 120 diákunk van ötven kárpátaljai település 17 tanintézményéből, akik olyan kurzusok közül választhattak, mint pszichológia, történelem/írás, társadalmi tanulmányok, nemzetközi kapcsolatok, modern kori történelem, jog, közgazdaságtan, irodalom másképp, academic writing, illetve íráskészség. Volt olyan diákunk, aki mindegyikben részt vett, és azokat sikeresen fejezte be, de olyan is akadt, aki kevesebb iránt érdeklődött...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Márton Áron ösztöndíj program külföldi fiataloknak

Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma meghirdette a külföldi magyar fiataloknak szóló Balassi Bálint-ösztöndíjprogram keretében a 2023/2024-es tanévi érettségi-felvételi előkészítő Márton Áron-ösztöndíjas képzést. A 10 hónapos képzés 2023 szeptemberétől – 2024 júniusig tart. A Márton Áron-ösztöndíjas érettségi-felvételi előkészítő képzés azokat a külföldi magyarokat várja, akik egy intenzív képzés keretében, magas heti óraszámokban szeretnék felkészülni az emelt- és középszintű érettségi vizsgákra. A képzés ösztöndíjpályázata régióként kerül meghirdetésre: csángó-magyar, a diaszpórábeli azaz nyugati szórvány, felvidéki, horvátországi, kárpátaljai, muravidéki és vajdasági fiatalok számára...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)